

Norges Vassdrags- Og Energidirektorat (nve)
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Verdiskaping og stedsutvikling

Arealplan

Saksbehandler Eirik Andreas Eeg

Deres ref.

Vår ref. 23/176554

Arkiv 23/31918

Vår dato 29.09.2023

Deres dato

Administrativ høringsuttalelse til konsesjonssøknad for Fritzøe kraftverk i Farriselva, Larvik kommune

Larvik kommune viser til konsesjonssøknad for Fritzøe kraftverk som nå er på høring, med tilhørende miljørapport. Hovedformålet med uttalelsen er å kunne sette vilkår som forbedrer miljøtilstanden i Farriselva, forholdene for fisk og for allmenne interesser.

Generelt mener Larvik kommune at det er svært positivt at Fritzøe Energi ønsker å legge til rette for at Farriselva får en bedre økologisk og kjemisk tilstand. Tiltakene, sammen med en økt minstevannføring i elva, vil dessuten bidra til å styrke naturkvalitetene for en framtidig gangforbindelse/elvepromenade langs elva. Samtidig mener kommunen det er positivt at tiltakene kun bidrar til et årlig produksjonstap på 1,4 %, som betyr at hensynet til kraftproduksjon og næringsutvikling også blir ivaretatt. De foreslåtte tiltakene som presenteres i miljørapporten innebærer en direkte oppfølging av mål og føringer i den regionale vannforvaltningsplanen for 2022-2027 i Vestfold og Telemark vannregion, samt vedtak fattet i Larvik kommunes formannskap 08.02.2012 (sak 009/12) og 10.06.2015 (sak 068/15).

Utover dette har Larvik kommune følgende bemerkninger:

VA-infrastruktur

Larvik kommune har to viktige vannledninger som krysser under Farriselva. I tillegg har vi andre VA-ledninger langs elva. Ved prosjektering og utførelse av tiltak i elva, er det viktig at tilgjengeligheten til disse ledningene ikke vanskeliggjøres, eller at tiltakene i seg selv ikke medfører en fare for skade på ledningene. Larvik kommune går gjerne i direkte dialog med prosjekterende for å sikre at dette ivaretas.

Farris som drikkevannskilde

I konsesjonssøknaden er Farris som drikkevannskilde lite vurdert. Ved behandling av konsesjonen bør det vurderes hvilke konsekvenser disse tiltakene kan ha for Farris som drikkevannskilde. Ved regulering av minstevannstand i Farris må NVE ta hensyn til vannverkene til henholdsvis Larvik kommune, Vestfold vann IKS og Porsgrunn kommune. Ved veldig lav vannstand i Farris kan Gopledal vannverk få utfordringer med å pumpe nok råvann inn til vannbehandlingsanlegget.

Fiskeforvaltning og miljø

Slik kommunen leser miljørapporten skal det tilrettelegges for å styrke reproduksjon av laks og sjøørret opp til demningen, men ikke videre opp i Farris. Videre forstår vi det som at det skal etableres vandringsvei for ål opp og ned forbi dammen. Etter hva vi kjenner til er det i dag ikke anadrom laksefisk (laks og sjøørret) i Farris, men det er registrert ål. Larvik kommune stiller seg på bakgrunn av dette positivt til disse to tiltakene, da dette vil kunne styrke den anadrome fiskebestanden i Farriselva.

Det er ved flere anledninger kommet initiativer for å åpne for anadrome fiskearter i Siljan- og Farrisvassdraget og det påpekes fra noen hold at dette vil være å anse som en re-introduksjon av sjørret og laks. Selv om dette ikke er omtalt i miljørapporten, ønsker Larvik kommune å knytte noen kommentarer til dette. Larvik kommune mener at det vil være å regne som å tilføre nye arter, da tidsperspektivet sett i denne sammenhengen er langt (rundt 400 år). Larvik kommune ser at en åpning for disse artene kan være positiv for sportsfiske og vil kunne være positivt for ytterligere styrking av den anadrome fiskebestanden generelt. Larvik kommune er av den oppfatning at konsekvensene, og særlig de negative, for et slikt tiltak ikke er godt nok utredet. Det omfatter blant annet forhold /konsekvenser (positive og negative) for det etablerte økologiske miljøet, eksisterende fiskebestander i vassdraget, drikkevannsinteressene, grunneiers rettigheter/plikter, landbruk og friluftsinnteresser (ikke uttømmende). Dersom det i løpet av konsesjonsprosessen blir aktuelt å omfatte laks og sjørret videre opp i vassdraget, må det pålegges å utrede konsekvensene tilstrekkelig for alle forhold. Larvik kommune ønsker å bli forelagt eventuelle kunnskapsgrunnlag/konsekvensutredninger for en egen uttalelse før beslutningen tas.

Larvik kommune mener det er viktig at tiltakene i elva utføres med naturstein fra Larvik og på en måte som legger til rette for etablering av stedegen kantvegetasjon. Utformingen av tersklene må gjøres på en slik måte at det tilrettelegges for fiskevandring også ved laveste vannføring. Den foreslåtte bruken av "ikke-naturlige materialer" er ikke ønskelig sett fra kommunens ståsted.

Framtidig elvepromenade

I miljøplanen er det beskrevet at Fritzøe Energi AS i samarbeid med Larvik kommune ønsker å bidra til å gjøre elvestrekningen tilgjengelig for allmennheten gjennom etablering av en elvepromenade. Dette er i tråd med vedtatt sentrumsstrategi for Larvik by, og er svært positivt.

I konsesjonssøknaden redegjør Fritzøe Energi AS for at eksisterende rørgate må oppgraderes etter pålegg fra NVE. I den forbindelse er det viktig at arbeidet bidrar til å sikre en forbindelse for gående og syklende slik at rørgata ikke fortsetter å fungere som en barriere. Dette er avgjørende for å få realisert en elvepromenade.

Larvik kommune vil oppfordre Fritzøe Energi AS til å ha tett dialog med kommunen i det videre arbeidet med kraftstasjonen, slik at nødvendige utbedringstiltak kan bidra til en realisering av elvepromenaden. Det må vurderes om dette vil kreve endringer i den gjeldende reguleringsplanen for Hammerdalen, planID 200941.

Beredskap

I lys av utviklingen, erfaringen og forventningen om mer vær, ønsker Larvik kommune at det settes som et vilkår for konsesjonen at damlukene skal kunne åpnes manuelt på en forsvarlig måte dersom man havner i en situasjon der strømtilførselen bortfaller samtidig med at vannmengdene når kritiske nivåer. Kommunen ønsker at dette er kjent for nødetater og teknisk personell dersom kraftverket ikke har døgnbemanning som kan ivareta dette til enhver tid ved beskjed. Sikkerhet må gå foran produksjon ved store vannmengder som krever slipp.

Vi ser frem til den videre dialogen.

Med hilsen

Hege Eick
Virksomhetsleder Arealplan

Eirik Andreas Eeg
Arealplanlegger

Dette dokumentet er ekspedert uten manuell signatur

Kopi til:

Fritzøe Energi As	Sanden 1	3264	LARVIK
Porsgrunn Kommune	Postboks 128	3901	PORSGRUNN
Siljan Kommune		3749	SILJAN
Statsforvalteren I Vestfold Og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Vestfold og Telemak Fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Vestfold Vann Iks	Hedrumveien 127	3270	LARVIK